

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та івентменеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія світових цивілізацій

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма «Менеджмент соціокультурної діяльності»

Спеціальність D3 «Менеджмент»
Галузь знань «D Бізнес, адміністрування та право»

Затверджено на засіданні кафедри
управління соціокультурною діяльністю,
шоу-бізнесу та івентменеджменту
Протокол № 1 від “26” серпня 2025 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія світових цивілізацій
Викладач (-і)	Маланюк Тарас Зіновійович, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та івентменеджменту
Контактний телефон викладача	+380975952780
Е-mail викладача	taras.malaniuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний/заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ECTS, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді кафедри
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Курс спрямований на вивчення особливостей та основних тенденцій сучасного розвитку активного дозвілля. Програма курсу побудована з урахуванням нової ролі людини у сучасному суспільстві, з необхідністю формувати у здобувача уміння адаптуватися до умов професійної діяльності.</p> <p>Завдання вивчення дисципліни є: дати загальне уявлення про цивілізаційний процес як філософську категорію; познайомити студентів з різними підходами до вивчення цивілізацій; дати характеристику основних етапів розвитку цивілізацій в історичному процесі; позначити основні тенденції в розвитку світових цивілізацій.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета викладання навчальної дисципліни «Історія світових цивілізацій» - показати характеристику основних етапів і тенденцій в цивілізаційному розвитку людства на прикладі окремих епох, країн, культурно-історичних явищ і персоналій. Теоретичні знання, під час вивчення дисципліни, повинні сприяти формуванню чіткого уявлення про особливості історичного розвитку людства, головні досягнення та здобутки світових цивілізацій у різних регіонах світу.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.</p> <p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК. 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>	

ЗК. 13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
 ЗК. 14. Здатність працювати у міжнародному контексті.
 СК. 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.
 СК. 13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.
 ПРН. 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
 ПРН. 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.
 ПРН. 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.
 ПРН. 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та між культурності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни – 180 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	40
семінарські заняття / практичні / лабораторні	40
самостійна робота	100

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2	D3 «Менеджмент»	1	Нормативний (цикл загальної підготовки)

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Вступ. Предмет і завдання курсу «Історія світових цивілізацій».	2	2	6
Тема 2. Річкові цивілізації Месопотамії і Стародавнього Єгипту.	4	4	6
Тема 3. Трипільська цивілізація. Основні підходи до вивчення цивілізації Трипілля-Кукутені.	4	4	6
Тема 4. Цивілізація Стародавньої Індії.	2	2	6
Тема 5. Цивілізація Стародавнього Китаю.	2	4	6
Тема 6. Цивілізація Стародавнього Ірану.	2	2	6
Тема 7. Давньогрецька цивілізація.	4	2	6
Тема 8. Давньоримська цивілізація.	2	2	6
Тема 9. Візантійська середньовічна цивілізація.	2	2	6

Тема 10. Західноєвропейська середньовічна цивілізація.	4	2	6
Тема 11. Західноєвропейська цивілізація Нового часу.	2	4	8
Тема 12. Доколумбові цивілізації Центральної та Південної Америки.	2	2	8
Тема 13. Індустріальна цивілізація XIX-XX ст.: загальносвітові тенденції, регіональні особливості розвитку.	2	2	8
Тема 14. Арабо-ісламський світ та цивілізаційний процес.	2	4	8
Тема 15. Постіндустріальні суспільства та технологічні цивілізації: взаємозалежності та протиріччя.	4	2	8
ЗАГ.	40	40	100
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Академічні успіхи здобувачів освіти в межах даної дисципліни оцінюються за бально-рейтинговою шкалою (максимальна кількість – 100 балів), що прийнята в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника, з обов’язковим переведенням кількості балів в оцінки за національною шкалою та за шкалою ECTS.</p> <p>Відмінно (A) – від 90 до 100 балів – здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі або не менше 90% завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни.</p> <p>Дуже добре (B) – від 81 до 89 балів – здобувач досить повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову літературу. Однак під час викладання деяких питань допускаються при цьому окремі несуттєві неточності. Правильно вирішив 80-89% письмових завдань.</p> <p>Добре (C) – від 71 до 79 балів – здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову літературу. Однак під час викладання деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив 74-81% письмових завдань.</p> <p>Задовільно (D) – від 61 до 69 балів – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних та письмових відповідей, але з не зовсім глибоким та всебічним аналізом, обґрунтуванням та аргументацією, з недостатнім використанням необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі неточності та помилки. Правильно вирішив 64-73% письмових завдань.</p> <p>Задовільно (E) – від 51 до 59 балів – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив 60-63% письмових завдань.</p> <p>Незадовільно з можливістю повторного складання (FX) – від 35 до 49 балів – здобувач не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, стисло без аргументації та обґрунтування викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, поверхово розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.</p> <p>Правильно вирішив 35-49% письмових завдань. Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни (F) – від 0 до 34 балів – здобувач частково володіє навчальним матеріалом, не у змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив 1-34% письмових завдань. Екзамен. максимальна оцінка – 100 балів.</p> <p>Оцінка включає 50 балів за написання письмового екзамену (50 балів) та оцінки за практичні заняття (40 балів).</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Письмова робота включає певні теми завдань за тематикою курсу.</p>

Практичні заняття	Поточні оцінки, які отримуються під час практичних занять, сумуються й множаться на коефіцієнт.
Умови допуску до підсумкового контролю	Отримання інтегральних результатів до останнього заняття – 25 балів. Студентам, які мають пропуски, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.
7. Політика навчальної дисципліни	
Письмові роботи	Робота виконана на певну тему обсягом не більше 4 сторінок
Академічна доброчесність	Атмосферу довіри, взаєморозуміння, взаємоповаги потрібно будувати щоденно. Політика ректорату спрямована на академічну доброчесність, прозорість та законність діяльності. Задля цього розроблено та впроваджено «Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», «Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», «Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» і опубліковано їх на сайті. В університеті академічна доброчесність передбачається за замовчуванням. Це означає, що всі здані роботи є результатом вашої розумової праці та творчості. Якщо ви подали роботу когось іншого, повністю або частково, без належного цитування, завдання буде оцінене в 0 балів (без права перездачі)
Відвідування занять	Усі студенти, незалежно від форми навчання, зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю. Відпрацювання пропущених занять відбувається у перший день за графіком консультацій викладача з навчальної дисципліни, за винятком поважної причини у студента (документальне підтвердження) згідно «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (п.4)».
Неформальна освіта	Зараховуються як підсумковий контроль, результати онлайн курсів на платформах Coursera, Prometheus, інші, які відповідають програмі навчальної дисципліни. Рекомендовані: 3Україна на шляху до ЄС https://certs.prometheus.org.ua/cert/df65db9731c9461a9523eb025e2f52bd Вибрані питання європейської історії. https://prometheus.org.ua/prometheus-free/europe-history/ Історія: зародження української нації. https://courses.edera.com/courses/EdEra/hi102/Hi102/about
8. Рекомендована література	
<p><i>Основна:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія цивілізації. Україна. Том 1: Від кіммерійців до Русі (X ст. до н.е. – IX ст.) / упоряд. М. Ю. Відейко. Харків: Фоліо, 2020. 586 с. 2. Історичний розвиток цивілізацій у контексті глобалізації: ціннісний вимір : монографія / за редакцією доктора політичних наук, професора О.В. Зернецької, ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України». Київ : ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України», 2019. 317 с. 3. Умберто Еко. Історія європейської цивілізації. Епоха Відродження. Історія. Філософія. Наука і техніка. Харків.: Фоліо, 2020 528 с. 4. Френсіс Фукуяма. Витоки політичного порядку. Від прадавніх часів до Французької 	

революції. К: Наш формат, 2019. 576 с.

5. Алексієвець Л. Україна - Європа: цивілізаційно-історичний дискурс. *Український історичний журнал*. 2020. № 5. С. 204-221.

6. Буряк, Л. [Рецензія]. Антропологічний код української культури і цивілізації / О. О. Рафальський кер. автор. кол.), Я. С. Калакура, В. П. Коцур, М. Ф. Юрій (наук. ред.). Київ. : ІПІЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2020. Кн. 1. - 432 с. ; Кн. 2 536 с. / Л. Буряк. *Український історичний журнал*. 2021. № 2. С. 211-217.

7. Смолій, В. Революції у цивілізації раннього модерну: паралелі українського та світового досвіду. *Український історичний журнал*. 2021. № 1. С. 4-27.

8. Хижняк, І. Нові виклики системних, цивілізаційних і культурно -ціннісних змін: глобальний і регіональний виміри. *Історія в рідній школі*. 2020. № 4. С. 2 - 10.

9. Ярош, О. Д. Гуманітарні ідеї XIX-XX століття, які вплинули на розвиток цивілізації: посібник. Івано-Франківськ : В-ць Кушнір Г.М., 2020. 296 с.

10. Гранквілл Г. С. Життєписи дванадцяти Цезарів; пер. 3 лат. П. Содомори. Львів : Піраміда, 2019. 312 с.

Додаткова:

11. Балух, В. О. Історія античної цивілізації: у 3-х т.. Т. 3. : Практикум. 2-ге вид., стереотип. Чернівці : ТОВ "Вид-во "Наші книги", 2016. 544 с.

12. Балух, В. О., Коцур В.П. Культура ранньомодерної Європи: підручник. Харків : Фоліо, 2017. 495 с.

13. Монолатій, І., Шологон Л. Цивілізаційний погляд на українську культуру. *Життя, присвячене історії. Володимир Грабовецький : вчений, громадський діяч, людина* Івано-Франківськ, 2016. С. 362-366.

14. Історія середніх віків: практикум : в 2-х ч.: навч. посібник. ч. 1 / уклад. Гордієнко В.В. та ін. Київ. : КНТ, 2017. 545 с.

15. Історія середніх віків: практикум : в 2-х ч.: навч. посібник. ч. 2 / уклад. Гордієнко В.В. та ін. Київ. : КНТ, 2017. 663 с.

16. Балух, В. О., Коцур В. П. Ранньомодерна Європа : підручник. Чернівці : Наші книги, 2016. 704 с.

17. Великочий В., Зарічняк А. Історія світових цивілізацій : навч.-метод. посібник. Ів.-Франківськ : В-ць Кушнір Г.М., 2018. 159 с.

18. Історія світової культури : навч. посібник / керівник авт. колективу Л. Т. Левчук. 3-те вид., перероб. і доп. Київ. : ЦУЛ, 2017. 400 с.

19. Десятничук І. Історія південних і західних слов'ян від найдавніших часів до кінця XVIII століття: навч. посібник / Ігор Десятничук. Київ : Кондор, 2018. 156 с.

Інформаційні ресурси:

21. Наукова електронна бібліотека. (Книги, підручники, дисертації, автореферати.) / Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/portal>

22. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського / Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>

23. Наукова бібліотека Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Режим доступу: URL <http://lib.pnu.edu.ua/>

Маланюк Т.З. – к.п.н., доцент, доцент кафедри управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та івентменеджменту.